

χάστηκα. Πώς προτιμώτερο εΐτανε να εξοφλήσω άμέσως τὸ χρέος μου, ακόμα και πιό σύντομα, ὥστε καινούργια πράγματα δὲν ἔρχομαι νὰ σὰς φέρω ἀπάνω στοὺς προκατόχους μου. Ὁ λίγος καιρὸς ποὺ μπόρεσα νὰ ὀρίσω γιὰ τοῦτο δὲ μ' ἄφησε μῆτε νὰ στοχαστῶ τέτοιαις λογῆς ψαξίματα· τυχερὸς θὰ εἶμαι κι ἂν μπορέσω μονάχα τὸν ἴσκιό νὰ σὰς χάραξω ποὺ ρίχνουν οἱ δάσκαλοι τούτοι, νὰ σὰς κάμω νὰ θαυμάζετε μὲ τοὺς ἀδασκούς και λογῆς λογῆς ἀγῶνες τους, ταιριαζόντας μὲ κείνους κάποιες γενικὲς ματιὲς ἀπάνω στὴ διδασκαλία τῆς νέας Ἑλληνικῆς μέσα στὴ Γαλλία.

Τὸ μάθημα τῆς νέας ἑλληνικῆς στὴν εἰδικὴ Σχολὴ τῶν ἀνατολικῶν ζωντανῶν γλωσσῶν εἶναι ἀπὸ τὰρχαιότερα ὑπάρχει στὸ πρόγραμμα τῆς 15 τοῦ Brimaire, Χρόνος IX (16 τοῦ Δεκεβρίου 1800), μὲ τίτλο καὶ κείμενο: «Μάθημα νέας ἑλληνικῆς. Ὁ πολίτης D' Anse de Villoison θὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἀρχὴ καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς δημοτικῆς ἑλληνικῆς, θὰ ὑπαγορεύῃ διαλόγους γιὰ τὸ μάθημα καὶ γιὰ τὸ μίλημα τῆς γλώσσας αὐτῆς, κ' ὕστερα θὰ ξηγήσῃ τὸ «Γλωσσικόν» τοῦ Ἀγαπίου καὶ τὸ «Ἀραβικὸν μυθολογικόν», μεταφρασμένα στὴ δημοτικὴ ἑλληνικὴ».

Τὶ στοχασμοὺς καὶ τί κόσμο ἀπὸ ἰδέες ποὺ φέρνει τὸ πρόγραμμα τοῦτο, ἔτσι ὁμορφα ἀπλό! Καὶ πρῶτα πρῶτα συγκινητικὰ δὲ δείχνει τὴν ἀγάπῃ τῆς Γαλλίας πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνο τὸ γεγονὸς πὼς στάθηκε στὸ Παρίσι ἔδρα γιὰ τὰ νέα ἑλληνικῇ. Μεταφερθῆτε στὰ 1800· ἡ Ἑλλάδα τότε, συντριμμένη κατὰ ἀπὸ τὴν πιὸ βάρβαρη σκληριὰ ποὺ δόθηκε ποτὲ λαοῦ νὰ ὑπομένῃ, δὲν ὑπῆρχε, μῆτε καὶ ποὺ μπορούσε νὰ ἐλπίσῃ πὼς θὰ ζούσε σὰν ἔθνος μιὰ μέρα. Καὶ ἡ Γαλλία σηκώνονταν, καὶ ἡ Γαλλία τῆς ἔλεγε: «Μὰ ναί, ὑπάρχεις· ὑπάρχεις τουλάχιστο στὴ γλώσσα σου ποὺ δὲν πεθαίνει· τὴ γλῶσσά σου αὐτὴ θέλω νὰ διδάξω· θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτα μαρτυριατικὰ τῆς ὑπαρξῆς σου».

Ἰσως ταιριαζεῖ ἐδῶ νὰ θυμηθοῦμε κάτι ποὺ πολὺ λίγο γνωστὸ εἶναι. Τὸ δεκέβρι τοῦ 1800 ἓνας χρόνος εἶχε περάσει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Διευθυντήριου καὶ λοιπὸν στὴς 2 τοῦ Floreal, χρόνος V, στὸ νοῦ τοῦ στρατηγοῦ Βοναπάρτη εἶχε φυτρώσει τὸ σχέδιο νὰ συστήσῃ μιὰ «Ἑλληνικὴ Δημοκρατία». Κ' εἶχε ἀρχίσει καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ ἀκολουθῆσε ἡ ἐνέργεια γιὰ τὸ σχέδιο τοῦτο. Καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ στοχαστῇ κανεὶς πὼς ἡ ἔδρα μας τούτῃ εἶναι ὁ στερνὸς ἀντίπαλος τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ἡ πὼς εἶναι τὸ πρῶτο ζῦπνημα τοῦ φιλελληνισμοῦ στὴ Γαλλία.

Μὰ θὰ ἴδατε πὼς ὁ «πολίτης» D' Anse de Villoison ἔμελλε νὰ διδάξῃ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς δημοτικῆς ἑλληνικῆς. Μὴ τὸ ξεχνοῦμε αὐτὸ, γιὰ τὸν καιρὸ, πρὸ πάντων, τῆς τρίτης Δημοκρατίας· ἡ Σχολὴ συστάθηκε μ' ἓνα Διάταγμα τῆς 10 τοῦ Germinal, χρόνος III (30 τοῦ Μαρτίου 1795), ὕστερ' ἀπὸ τὴν πρόταση τοῦ Λακαναλ· πλάσμα δικό του εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ τυχερὰ καὶ δημοκρατικὰ· γιὰτί τίποτε δὲν ταιριαζει τόσο μὲ τὴν ιδέα τῆς δημοκρατίας ὅσο τὸ νὰ διδάσκῃ, καθὼς τὸ θέλει καὶ τὸ νομα τῆς Σχολῆς, τὴς ζωντανῆς γλώσσας, δηλαδὴ τὴς γλώσσας ποὺ μιλιέται καὶ καθὼς μελιέται, τὴς γλώσσας ποὺ ἀνθίζουσε στὰ χεῖλη ἀπάνω τοῦ λαοῦ. Ἡ Σχολὴ μας ἀπόμεινε πιστὴ στὴ μεγάλη τούτῃ δημοκρατικὴ ἀρχὴ ποὺ τῆς θυμίζει τὴ δικὴ τῆς τὴν πυρῇ.

Ὑπέροχος ἄνθρωπος καθὼς εἶτανε ὁ D' Anse de Villoison, ἀπάνω στάλλα, συντάσσοντας τὸ πρόγραμμα ποὺ σὰς διάβασα καὶ ποὺ δὲ μπορεῖ παρὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο νὰ πηγαίξῃ, ἔβαλε κατὰ, καὶ πάω νὰ σὰς πῶ καὶ πὼς ἔλυσε, κ' ἓνα ἄλλο πρόβλημα· τὸ βρῖσκομε γεννημένο ἀμέσως ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἀρχισε ἡ Σχολὴ· συχνὰ πυκνὰ ἀπὸ τότε παρουσιάζεται, καὶ εἶναι πολὺ πολὺ σημαντικὸ σ' ἐμὰς ἐδῶ γιὰ τὸν τρόπο τῆς διδασκαλίας· πὼς πρέπει νὰ τὴν ἐννοοῦμε καὶ πὼς πρέπει νὰ τὴν ἐφαρμόζουμε; ὁ «πολίτης» D' Anse de Villoison μὰς λέει πὼς «θὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἀρχὴ καὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς νέας ἑλληνικῆς, πὼς θὰ ὑπαγορεύῃ διαλόγους γιὰ τὸ μάθημα καὶ γιὰ τὸ μίλημα τῆς γλώσσας κτλ» Καλὰ εἰπωμένο, καὶ καλὰ μαντεμένο. Τελειώνοντας ὁ 18ος αἰώνας, ὁ αἰώνας ὁ φιλοσοφικός, ἀρχίζοντας ὁ 19ος αἰώνας, ὁ αἰώνας ὁ ἐπιστημονικός σὲ ὅλα, ὁ λόγος αὐτὸς ἀρχὴ καὶ ἡ φροντιδα ποὺ ἐμυτίζει γιὰ τὸ λόγο τοῦτο στὸ Villoison δὲν πρέπει νὰ μὰς ξαφνίσουν. Γιὰ δέτε τί ἀκολουθῆσε ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ. Οἱ καθηγητὰδες σὰς πρέπει μὰζι νὰ εἶναι, καὶ σταλήθεια εἶναι, ἐπιστήμονες ἱκανοὶ νὰ φτάνουν ὡς τίς πρῶτες αἰτίες, καὶ δάσκαλοι ἄξιοι νὰ δίνουνε στοὺς μαθητὰδες τὰ στοιχεῖα, νὰ τοὺς ἀμαθαίνουνε νὰ μιλᾶνε μιὰ γλῶσσα, καθὼς λέει μὲ ἀφέλεια ὁ Villoison. Ποτὲ δὲν ἔγιν' αἰσθητὴ καλῆτερα ἡ διπλὴ ἀνάγκη τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας. Ἀς τὸ τονίσουμε καθαρὰ· ἡ ἐπιστήμη μόνη δίνει καὶ τῆς πρακτικῆς ακόμα διδασκαλίας τὸ ἀκούμπισμα ποὺ χρειάζεται. Ἡ Σχολὴ μας δὲν εἶναι δημοτικὸ σχολεῖο, μὰ καὶ νὰ εἶτανε τοῦτο κάπως, κι ὁ παιδαγωγὸς ὁ ἴδιος παίρνει τὴ μεθόδου ἀπὸ πηγὲς ἀνώτερες, ἀπὸ τίς πηγὲς ποὺ ποτίζεται ἡ ἐπι-

στήμη ποὺ τὰ μοιράζει ἴσα μὲ κείνον τὰ νερά τῆς ἀλήθειας. Ὄταν, ταξιδεύοντας, μαθαίνει· ἐμπειρικὰ μιὰ γλῶσσα, δὲν τὴ χωνεύετε μέσα σας μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ντόπιου, μὰ πιὸ πολὺ μὲ τὴ μέθοδο ποὺ ἔχετε μέσα σας καὶ ποὺ τοῦ φέρνετε ὁλοῦται νὰ δαχτῇ τὰ λόγια του. Ἀπάνω στὴν πρώτη αὐτὴ βάση ὅλα συγυρίζονται καὶ στέκονται. Γιὰ νὰ διδάξῃς τὰ στοιχεῖα στὸ μαθητὴ πρέπει νὰ ξέρῃς τί λογῆς εἶναι στὴ σπουδὴ τὰ στοιχεῖα τὰ σωστά. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχεις φτάσει ἡ ματιὰ σου πέρα καὶ πέρα, γιὰ νὰ μπορῇς νὰ ξανοίγῃς, καὶ νὰ διαλέγῃς Κ' ἔπειτα τί ἄλλο μὰς ἀποδείχνει πιὸ πολλὰ ἀπὸ τὸ μάθημα τοῦ περασμένου; Ἡ Σχολὴ μας πρέπει νὰ τὸ παινεύεται πὼς εἶχε πάντα, σὲ ὅλους τοὺς κλάδους, πρωτότυπους σοφοὺς, καὶ στὸ δικό μας ὁ D' Anse de Villoison, στάθηκε ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους.

Θὰ βρῆτε μιὰ νόστιμη προσωπογραφία του, ζῶντὰ παρμένη ἀπὸ τὸν A Pierron, στὴν εἰσαγωγὴ ποὺ ἔβαλε μπροστὰ στὴν ἐκδόσή του τῆς Ἰλιάδας. Καὶ τὸ ξέρετε πὼς ὁ ἴδιος ὁ Villoison ἐκδῶσε τὴν Ἰλιάδα στὰ 1788 στὴ Βενετιά ἀπὸ τὸ περίφημο χειρόγραφο Venetus A ποὺ εἶχε τὰ παλιὰ ἀλεξανδρινὰ σχόλια. Τὸ ξέρετε τί ὄρυθος ποὺ ἔκαμε ἡ ἀνακάλυψη αὐτὴ· εἶτανε σὰ νὰ βρεθῆκε δεύτερη φορὰ ὁ Ὀμηρος, ποὺ ὡς τότε ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς μονάχα τότε γνωρίζαμε. Ὁ Ὀμηρος! Τὴ χαριτωμένη συντυχία. τί μοῖρα ποὺ μιλάει πειστικότερα κι ἀπὸ μύρια γλωσσολογικὰ ψιλολογήματα! Ἐκεῖνος ποὺ πρῶτος δὲ δάξε τὴ δημοτικὴ ἑλληνικὴ στὴ Γαλλία εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ ἤρε τὸν Ὀμηρο! Ἡ γλωσσικὴ ἐπιστήμη δὲν ἔκαμε καλῆτερη δουλειά. Ἦρε κι αὐτὴ, μὲ τὴν ἀράδα τῆς. Ἦρε κι αὐτὴ τὸ ἴδιο πρᾶμα! Ναί· ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι, ὅτι λέγεται, ὅχι τόσο σωστά, δημοτικὴ ἑλληνικὴ γλῶσσα, καὶ ἡ Ὀμηρικὴ γλῶσσα. Μ' ἓνα ξετύλιγμ' ἀρμονικὸ καὶ ἀδιάκοπο, ποὺ δὲν τοῦ λείπει κανέναν κρίκος, ἡ Ἰωνικὴ τοῦ Ὀμήρου κατασταλαίνει στὴν ἀττική, ἡ ἀττικὴ στὴν Κοινὴ, τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς — τῆς ἐποχῆς ποὺ ἔγινε ἡ Καινὴ Διαθήκη — ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τέλος πάντων, ὕστερ' ἀπὸ ἀλλάγματα ποὺ τὰκολουθοῦμε, ἓνα πρὸς ἓνα, ἀνάμεσα στὴς ἐπιγραφές, στοὺς πάπυρους, καὶ στὰ μεσαιωνικὰ κείμενα, κατασταλαίνει στὴ νέα γλῶσσα, στὴ γλῶσσα ποὺ μιλιέται σήμερα στὴν Ἑλλάδα. Τὶ ὠραία ἱστορία! Καὶ τί ἀντικείμενο γιὰ νὰ περηφανεύονται οἱ Ἕλληνες μὲ τὸ δικίον τους· γιὰτί μιὰ περηφάνια ἔχει τὸ τόπο τῆς· ἐκεῖνη ποὺ στέρεα ἀκουμπάει στὴν ἐπιστημονικὴ ἀπόδειξη. Τῆς τύχης ἡ ἀλυσίδα ποὺ ἔδεσε μὲ, τὸ Villoison, τίς δυὸ ἀ-

Ο ΠΑΤΕΡ ΗΛΙΑΣ

(συνέχεια)

Αὐτὸς ἐμαρτύρησε πὼς ἐγὼ ἤμανε ἡ ψυχὴ· τοῦ ἐφταμηνίτικου αὐτοῦ Ὀμήρου, πούταν στ' ἀλήθεια γιὰ τὴν ἐκθεσὴ τὴν ἐφετεινή, γιατί... ὁ ἄβρισκε κουκούλα γιὰ νὰ ψύσῃ.

Ὁ πατέρ Ἡλίας δὲν τὸ πῆρε δὲ καὶ τόσο κατὰ καρδία, βρῖσκοντας γλῆγορα παρηγοριὰ στὰ γλέντια του καὶ στὰ ξενύχτια. Ἐπειτα καὶ μ' ἓνα φύλλο ἀκόμα ἡ ψὴμῃ του ἔφθασε στὸ μοναστήρι κι' ἡ καρδιὰ τῶν καλογέρων θὰ πῆγε στὸν τόπο τῆς! Τὸ κακὸ ἦτανε πὼς ἀρχίζα νὰ φοβᾶμε μὴν τὸν ἔχω φέρτωμα ὅλο τὸ χρόνο. Δὲν ἀλήθευε ἡ ἐλπίδα μου πὼς θὰ μὲ γλύτωνε ἀπ' αὐτὸν κῆνα μάλωμα μὲ τὴν νοικοκυρά μας. Αὐτὴ ἦτανε μιὰ καλὴ γρηοῦλα, πᾶνω ἀπὸ ἐβδομήντα χρονῶνε, γεμάτη ἀγαθότη καὶ κρίση κι' εὐ-

γένεια, ποὺ μὲ κανένα δὲν μπορούσε νὰ ῥθῃ σε λόγια. Ἡ ὑπομονὴ τῆς δὲν εἶχε ὅρια. Ὁ Ἡλίας παλὶ τῆς ἔδειχνε μεγάλο σέβας καὶ ἀγάπῃ, πούλεγε κανεὶς πὼς ἄνθινά ἡ ἀνάποδη φύση τοῦ ἀλλάξε μπροστὰ τῆς. Τόσο τὴν εἶχε ξεγελάσει τὴν ἀγαθὴ γρηοῦλα, ποὺ δὲν κοτοῦσα νὰ τῆς κᾶνω παράπονα γιὰ τὰ καμώματά του, γιατί ἀμέσως μουρριχνε τ' ἄδικο. «Καθ' ἓνα καὶ σὺ, μουῖλεγε, δὲ θὰ πᾶθῃς τίποτε ἂν τὸν βοηθήσῃς λιγάκι τὸν κακόμοιρο, σὰν εἶσαι πιὸ διαβασμένος. Βλέπεις αὐτὸς εἶνε μεγάλος καὶ δὲν τὰ πέρνει...» Τῆς ἔλεγα πὼς αὐτὸς δὲν ἔρχεται γιὰ νὰ τοῦ κᾶνω μάθημα, πὼς ἔχει πάντα ὄρεξη γιὰ καραγκιοζιλίκια, μ' αὐτὴ, μωρὲ γιέ μου, ἦτανε μαγευμένη καὶ μὲ κανένα τρόπο δὲν πίστευε πὼς ὁ καλὸς γέρος ἦτανε... περὶδρομος. Ἦμανε ἀπελπισμένοι, ὅταν ἔδωσ' ὁ Θεὸς κι' ἦρθε μέσα στὴς ἀγάπες κι' ἓνα σατανικὸ ζιζάνιο! Τὸν πρῶτο καὶ δεύτερο μῆνα τῆς τὸν πλήρωσε ὁ Λιὰς κατὰ τὴν συμφωνία τους, ὁ τρίτος πέρασε χωρὶς νὰ δώσῃ νοῖκι. Σὰν ἦρθαν τὰ μισὰ τοῦ τέταρτου, ἡ Κερὰ Λενιώ, μὲ τὸ πιὸ γλυκὸ χαμογέλιο τοῦ στοὺς ζαρωμένο στόμα, πῆγ' ἓνα πρῶτ' στὴν κάμαρα τοῦ Ἡλίου νὰ τοῦ ζητήσῃ τὰ λεφτά τῆς. Θέ καὶ Κύριε! Μόλις ἀρχισε ἡ δόλια νὰ τὰ φέρνῃ ἀπ' ἔξω ἀπ' ἔξω, πὼς ἔχει πολλὲς ἀνάγκες, πὼς ὁ μπακαλῆς τὴ στενοχώρεσε καὶ τὰ ὅμοια, ση-

κώθηκε μονομιὰς ὁ παπαδάρος, στύλωσε τὰ μάτια του, ἔριξε μιὰ ἀγρία φωνὴ κι' ἔπεσε στὰ πόδια τῆς καὶ ταραζότανε, βγαζόντας ἀπ' τὸ στόμα του ὅσα πιὸ πολλὰ σάλια μπορούσε! Πῶ πῶ! φωνάζει μὲ τρομάρα ἡ καημένη ἡ Κερὰ Λενιώ καὶ πετιέται ἔξω, ἔτοιμη νὰ λιγοθυμίσῃ! — Πῶ πῶ! Τὸ δύστυχο τὸ παιδί τὸ πιάνει ντέρτι! Θέ μου φύλαγε! Ἄμὰ τόλεια γ' ὅτι ἡ δόλια πὼς κατὶ παραξένο ἔβλεπε στὰ ματιὰ του... Νερό, γιὰ τὸ Θεό, νερό!... Ὅλοι τρέξαμε στὴν κάμαρα τοῦ δαιμονισμένου καὶ τότε βρήκαμε νὰ κυλιέται ἀκόμα χάρου καὶ νὰ μουγγρίζῃ σὰν βοῦδι, καὶ νὰ ταραζέται, πούτανε καημὸς καρδιάς νὰ τὸνε βλέπῃς! Τοῦ χύσαμε ἀγιασμὸ καὶ τὸν τρίψαμε μὲ ροδόξυδο, ἀλλ' αὐτὸς τότε μόνον παράτησε τὸν ταραμὸ του, ὅταν ὁ κύρ Μανώλης, ὁ χασάπης, τοῦ δάγκασε δυνατὰ... τὸ μεγάλο δάχτυλο τοῦ ἐνὸς ποδαριοῦ του! Τότες μιὰ χαρὰ πετάχθηκε ὁλόρθος, ἀγριοκυττάζοντας, ἔτσι γιὰ ἱκανοποίηση τοῦ κύρ Μανώλη, πούκανε τὴν ἐγγχείρηση. Τὴ μέρα κείνη ὁ ψευτο-ἀρρωστος ἔμεινε μὲ τὸ στανὶ στὸ κρεβάτι, πίνοντάς μόνον ζουμί καὶ γάλα, ποὺ ἡ ἀγία κυρὰ Λενιώ τοῦ κουβαλοῦσε γιὰ νὰ ῥθῃ στὰ σύγκαλά του. Τὴν ἄλλη μέρα, χλωμὸς ἀπ' τὴν πείνᾶ του, ἔωμο-λογήθηκε σ' αὐτὴ, μὲ τὰ μάτια δακρυσμένα, πὼς ἡ ἀρρώστεια τοῦ πρωτοῦ ῥθῃ ἀπὸ λύπη, στὸ θάνατο τοῦ

χρες της ελληνικής γλώσσας δεν είναι παραμύθι. σπύλθηκε η ελληνική δημοτική κρατιέται ίσα όλο ίσα από την ελληνική του Όμηρου. Τα εἶπεα περὶ οὐδὲν ποτὲ δὲν παύσανε νὰ περνᾶνε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα. Καὶ μάλιστα γι'αὐτὸ τὰ λόγια ἔλλαξαν τύπο· τὸ ἑλλασμά τους τοῦτο μαρτυρεῖ πῶς ποτὲ δὲν παύσανε νὰ τὰ μεταχειρίζονται. Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ πῇ πῶς ἔτσι, καθὼς τελευταῖα τὸ ἔγραφε ἕνας ἑλληνας ποιητὴς (ὁ Ἀργύρης Ἐρτζελιώτης στὸ «Νουμὰ» τὶς 4 Γεναρίου τοῦ 1904) οἱ νέοι κρέμουντ' ἀκόμη ἀπὸ τὰ χεῖλη τῶν ἀρχαίων, μὲ μιὰ πνοή, μ' ἕνα φιλι πού περνοῦν οἱ γενιές, ἡ μιὰ στὴν ἄλλη.

Μὴ λησμονᾶτε πῶς πρόκειτ' ἔδω πέρα γιὰ τὸ λόγο τὸν προφορικὸ πού παντοτινὰ ξετυλίγεται, ὅχι γιὰ τὴ γραφὴ πού κρατιέται ἀνάλλαχ'· εἶναι ὁλόφανερο πῶς τὸ βιβλίον δὲν ἀποδείχνει τίποτε. Τῆς γλώσσας τὸ πέρασμα γίνεται χωρὶς νὰ ξέρῃς νὰ διαβάξῃς· δὲν εἶν' ἀνάγκη. Ὁ ρωμιοὺς χωριότης ὁ πῶς ἀγράμματος μπορεῖ νὰ βαστιέται ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ μὲ τὸν ἴδιον τίτλο πού ὁ διαβασμένος ἔχει, ὅταν αὐτὸς θελήσῃ νὰ μεταχειριστῇ τὴ μνητρικὴ του γλώσσα, γιὰ νὰ τὰποκριθῇ. Μόνον τὸ «περὶ ἐπος» προμηθεύει καὶ στοὺς δυὸ τὴν ἀληθινὴ ἀρχοντιά. Μόνον τὸ «περὶ ἐπος», ὁ ζωντανὸς ὁ λόγος δείχνει τὴν ἀλήθειαν. Ὁλοὶ μπορούνε νὰ μάθουνε τὰ ἑλληνικὰ στὰ βιβλία, μόνος ὁ Ἕλληνας εἶναι πού τὰ μιλεῖ φυσικὰ, χωρὶς νὰ τὰχῃ μάθῃ παρὰ ἀπὸ τὴ μάνα του. Κ' ἔτσι ἡ λέξη πού προφέρει σήμερὰ ὁ ἄνθρωπος ὁ πῶς ἀπλὸς εἶναι μαρτυρὶο ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ γιὰ τὴν ἀθανασία τῆς γλώσσας αὐτῆς καὶ γιὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ τὴν ἐνότητά ἀνάμεσα στοὺς μακρόσυρτους αἰῶνες. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πιστέψῃ πῶς βρεθῆκαν Ἕλληνες πού θυμώσανε γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς τῶν ἐθνικῶν ἀρχαίων πού ἔκαμε ἡ ἐπιστήμη, καὶ πού σηκωθῆκαν ἐνάντιον καὶ τῆς ἀλήθειας; ἀκόμα πού κολακεύει τὴ φιλαυτία καὶ πού ξεπλάνει ἀπὸ ἕνα ὁλόκληρο λαὸ τὸ στίγμα τοῦ χυδαίου; Τὶ ἀσυλλόγιστη διαμαρτυρήσῃ, Κύριοι! Γιὰ μένα ἀνίσως καὶ ρωτᾶτε, τὸ φέρεμά μου ἀγνάντια στὰ δέξτερα μου τοὺς Ἕλληνες εἶναι πολὺ ἀπλό, ἂν καὶ μαζί πολὺ στενόχωρο, κάθε φορὰ πού τοὺς κατηγορᾶν κάπως πολὺ τραχιά, χρέος μου εἶναι νὰ τοὺς υπερασπιστώ, γιὰτὶ καλὰ τοὺς γνωρίζω, παρουσιάζοντας ὅσα ἀλαφρόνουν τὴν θέση τους. Μὰ ποτὲ δὲ θὰ τοὺς κρύψω τὴ σκέψιν μου· τὴν πρόδο τὴν ἀποχτήσῃς μὲ τὴν ἐλεύθερη συζήτησιν· ἡ εἰλικρίνεια εἶναι τὸ πρῶτο χρέος πρὸς ἐκείνους πού ἀγαποῦμε. Καὶ τί θὰ ὠφελοῦσε κ' ἂν προσπαθοῦσα νὰποκρύψω ἀξιοθρήνητες πλάνες; Τὸ εἶπαν ἀκριτὰ καὶ τὸ ξανάειπαν

πατέρα του, κ' ἀπὸ τότε μόνο ὅταν στενοχωρηθῇ πολὺ τὸν ξαναπλάνει. Αὐτὲς τίς μέρες πολὺ στενόχωρῆθηκε, γιὰτὶ δὲν τοῦ στείλανε παρὰδίδες, νὰ κἀν τὸ χρέος του, εἶδε ἀξάρκα καὶ τὴν νοικοκυρὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ τὸ νοῖκι καὶ πνίγηκε! Ἡ φιλοτιμία βλέπεις... —Μπα! —εἶπε ἡ γερόντισσά — γι' αὐτό, παιδάτο μου, πῆγες νὰ χάσῃς τὴ ζωὴ σου; καλὲ δὲν ἐρχόσανε νὰ μὲ πῇς, σὺν μάνα σου: κερὰ Λενιώ μου περιμένω περὶδεις καὶ θὰ σοῦ πλερώσω μαζεμμένα τὰ νοῖκια; θὰ σοῦλεγα γὼ τίποτε; ἄνθρωποι ἤμαστε! σήμερὰ δὲν ἔχεις, θάχῃς αὐριο... θαρρεῖς δὲν καταλάβα τί φιλότιμος ἄνθρωπος εἶσαι; ἔπειτα νὰ δᾷ νάχω φόβος κ' ἀπὸ ἐρωμένο ἄνθρωπο!

Ἡ καψο-Λενιώ μ' αὐτὲς τίς ιδέες κοιμώτανε ἡσυχῇ! Πέρασε ὁ τέταρτος μῆνας, κόντευε νὰ περάσῃ καὶ ὁ πέμπτος, καὶ τὰ λεφτὰ ὅλο τὰ περίμενε κ' ὅλο χάνανε τὸ δρόμο νάρθουν! Δὲν κοτοῦσε καὶ νὰ τὴ ζητήσῃ... γιὰτὶ ὁ Ἡλίας, σκουντούφλης, ἀμίλητος κάθε πρωτομηνιά κλεινότανε στὴν κάμαρά του. Βλέπεις πάντα φόβος ἦτανε νὰ τὸν πιάσῃ τὸ ντέρτι του! Τέλος ἦρθε καὶ ὁ ἔχτος μῆνας χωρὶς μηνιάτικο καὶ τὸ κακὸ εἶχε πιά φθάσει στὸν κόμπο του. Δὲν μπορούσε πιά νὰ περιμένῃ. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν εἶχε χάσει τὸ κέφι τοῦ ὁ Ἡλίας, δὲν ἐκλείσθηκε σκουντούφλης στὴν κάμαρά του, δὲν εἰδὼν πῶς ἦταν

τώρα τελευταῖα· τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ζύπνησε στὴν Ἑλλάδα φιλονεικίαι καὶ πάθη, καὶ αἶμα χύθηκε. Αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια. Χρειαζονται λοιπόν, στὴ λεπτὴ αὐτὴ περίστασιν, ἄνθρωποι πού νὰ μπορούνε νάντικρύσουν τοὺς ἀτυχούς αὐτοὺς ἀγῶνες γαλήνια, καὶ πού νὰ μπορούνε νὰ τοὺς ἐξουσιάζουν. Ἡ ἐπιστήμη μόνη μᾶς συνηθίζει μὲ τέτοια γαλήνη, καὶ ἡ πεποιθὴς πῶς βρισκόμαστε μέσα στὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια. Κι ἀκόμα, βρισκόμαστε μέσα στὴν παράδοση τῆς Σχολῆς—Τὸ παραδειγμα τοῦ ἀπολλῆ· D' Inse de Villoison δίνει στὴν ἔδρα ταύτη σπουδαιότητα καὶ μεγάλη σημασία. Ὅσο κι ἂν τὸ γυρεύαμε, ἔτσι καλὰ δὲ θὰ τὸ βρίσκαμε· ἡ δημοτικὴ ἑλληνικὴ γλώσσα δὲ θὰ μπορούσε νὰῦρῃ προστάτην πῶς καλὸ ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ.

Φαίνεται πῶς οἱ καθηγητὰδες, καθὼς διαδέχονται ἕνας τὸν ἄλλο στὴν ἔδρα ταύτη, μᾶς δίνουν τὴν εἰκόνα τὴν ἴδια τοῦ τι κατῴρωσε ἡ ἐπιστήμη στὴ σπουδὴ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσας. Καὶ βέβαια, ὁ D' Inse de Villoison εἶτανε, περισσότερο, ἑλληνιστὴς εἰδικὸς καθὼς ἔγινε γιὰ τ' ἀρχαία ἑλληνικὰ. Μὲ τὸν κ. Hase ἀλλάζουν τὰ πράγματα. Ἑλληνιστὴς καὶ ὁ Hase· θὰ τὸ δῇτε ἀνοίγοντας τὸ «Θησαυρὸ» τοῦ Ἑρρίκου Στέφανου, πλουτισμένο ἀπὸ τὸν ἴδιον, στὴν ἔκδοσιν τοῦ Didot, μὲ ἀμέτρητα παραδείγματα καὶ λέξεις. Μὰ βλέπετε πῶς τοῦ Hase σταθερὴ φροντίδα εἶναι τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἑλληνικὰ, ἡ βυζαντινὴ γλώσσα. Ὅμοια δὲν ἀλλάξαμε, ἂν καὶ πῶς ἀργᾷ στὸν τρόπο πού ἀντικρύσαμε τὴν ἀρχὴ τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσας: Πρῶτα, τὴν ἐξαρτοῦσαν ἀπὸ τὴν ἀρχαία ἑλληνικὴ, ἀμέσως, χωρὶς νὰ κοιτάξουν τὸν ἀχανὲς καὶ πού ἀπλώνεται ἀναμεταξύ τῆς ρωμαϊκῆς κυριαρχίας καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀνάστασης τῆς Ἑλλάδας, χωρὶς νὰ σταθῶνε στὴ γλώσσα τὴν ἑλληνιστικὴ καὶ τὴ μεσαιωνικὴ, πού τώρα σὲς ἀνάφρα γι' αὐτὴ, καὶ πού μᾶς προμηθεύει ἴσα ἴσα ὅλους τοὺς μεσαιωνοὺς σταθμούς. Ἕνας ἑλληνιστὴς θὰ γνωρίζῃ κάπως δικαιοματικὰ τὰ νέα ἑλληνικὰ. Ὁ Hase κάνει κάτι πῶς πολὺ ἂν καὶ πάντα περιορισμένους στὰ ἐπίσημα βυζαντινὰ ἑλληνικὰ, καθὼς δείχνει ἡ ἀκαδημαϊκὴ του ἔκδοσιν τοῦ Λέοντος Διακόνου (1818) μιὰ συνέχεια ἀπροσδόκητη στὴ βυζαντινὰ τοῦ Λουβροῦ, στὴ μεγαλόπρεπῃ ἐκείνῃ συλλογῇ, δυσκολομεταχειρίστη σήμερὰ, ἀνεύρετη καὶ πολὺ ἀκριβή, τῶν βυζαντινῶν χρονολογιῶν.

(Τὸ τέλος στὸ ἄλλο φύλλον)

Μετάφραση Κ.

φόβος νὰ τὸν πιάσῃ τὸ ἀμίλητο. Ἡ κερὰ Λενιώ πῆρε κουράγιο ἀπὸ τὰ εὐχάριστα αὐτὰ σημάδια κ' ἔκανε τὴν ἀπόφασιν νὰ τοῦ ζητήσῃ τὰ μηνιάτικα· ἀνοίξε δειλὰ δειλὰ τὴ μισόκλειστη πόρτα του καὶ τὸν καλημέρισε χαμογελασμένη:

—Δόξα τῷ Θεῷ παιδί μου, τοῦ εἶπε, καλὰ εἶσαι τώρα, ὅλα, μὲ τὴ βοήθειά τοῦ Θεοῦ, σοῦ περάσανε... ἔτσι, πού νάχῃς τὴν εὐχὴ μου, νὰ ξεμπερδεύωμε 'κεῖνο τὸ λογαριασμό, γιὰτὶ κ' ἐγὼ ἡ μαύρη ἔχω ἀνάγκης, μὴν ἐρωτᾷς τὰ χάλια μου!

Ὁ πάτερ Ἡλίας, ξεκούφωτος, κρατοῦσε στὸνα χέρι τὴν ἀκρὴ τῆς κοστίδας του κ' ἐπαίξε, ὅπως ἡ γάτα μὲ τὴν οὐρά τῆς, στρίβοντας μετ' ἄλλο χαμογελασμένος τὸ μoustάκι του. Ἦτανε δεκάπεντα γουστό. Εἶχε πετάξει ἀπὸ τὴ ζέστη τ' ἀντερὰ του καὶ μόνο μιὰ πουκαμίσια νυχτικὴ σκέπαζε τὸ μακρολέλακο σκαρὶ του. Στὸ λακμὸ ἀνοιγότανε ξεκούμπωτη ἡ πουκαμίσια καὶ ἀδιάντροπα ξεπετιώτανε τὸ τρίχωμένο στῆθος του, μουσκεμένο ἀπ' τὸν ἰδρώτα. Οἱ ποδάρες του ζυπόλυτες δείχνανε φανερά... πῶς θὰ πέρασε καιρὸς πού δὲν πλυθῆκανε στὸ ποτάμι τοῦ χωριοῦτου!

—Ἔτσι, πού λές, παιδάτο μου, νὰ γλυτώνουμε πιά τώρα καὶ πάλι... ἔδω εἴμαστε.

Ὁ πάτερ Ἡλίας δὲν ἀποκρίθη· κάρφωσε ἀπὰ-

ΚΑΪΜΟΣ

(Μετάφρασμα ἀπὸ τὰ Σαφφικά)

Ἔδυσ' ἡ Πούλια, κ' ἔδυσες, φεγγάρι μου
[λαμπρό,
Μεσάνυχτα σημαίνει,
Περνᾶν οἱ ὧρες... κ' ὅχι ἐγὼ
Μονάχην πλαγιασμένην.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΗΣ

ΑΚΟΥΣΑΜΕ

Πῶς ὁ Θεοτόκης θὰ ζητήσῃ: πάλι βασίς ἀπὸ τὸ ἔθνος.
Πῶς αὐτὸς κ' ἡ Βουλὴ θὰ δώσουν πρῶται τὸ παράδειγμα.
Πῶς μ' ἀγανάχτησιν θ' ἀπορρίψουν κάθε βουλευτικὴ ἀποζημίωσιν αὐτὸ τὸ χρόνο.
Πῶς ὁ κόσμος θὰ τὸ δῇ καὶ δὲ θὰ τὸ πιστέψῃ.
Πῶς ὁ Τσατσα-Βικέλας ἀπορρίψει στὸ ἔθνος νὰ γράφει τ' ὄνομά του στὴν καθαρύουσα.
Πῶς θὰ τὸ γράφει Βικέλας κατὰ τὸ Νικόλας-Νικόλαος.
Μῶς κ' ἄλλοι «ἑταῖρος» τοῦ Συλλόγου θὰ γυρίσουν τὰ ὀνόματά τους στὴ καθαρύουσα.
Πῶς ὁ Αἰγινήτης θὰ κάνει τὴν κληρικὴν του «Αἰγινήταν» καὶ ὁ Πασπάτης τὴ διακὴν του «Πασπάταν».
Πῶς ὁ κ. de Caclampan ζητᾷ διπλωματικὴ θέσιν.
Πῶς ἐπίτηδες τελευταῖα πῆγε στὴν Λόντρα, γιὰ νὰ σπουδάσῃ πρέσβος.
Πῶς θὰ διοριστῇ πρῶτα στὸ Περίνο.
Πῶς τώρα σπουδάζει τ' ἄρθρα τοῦ κ. d' Episcopus. κ.τ.λ. πού εἶναι γραμμένα σὲ κλασσικὰ κινέζικα.
Πῶς ἡ Μακεδονία θὰ κάνει ὅλον τὸν κόσμον νὰ θυσιαστῇ.
Πῶς ὁ Α. Μ. θὰ θυσιάσῃ ἐφίτος τοὺς ρεματισμούς του.
Πῶς ὁ Θεοτόκης θ' ἀρχίξῃ τὴ δουλιὰ του πρὶν τις πέντε (πρὶν τὸ φαῖδ-ὀκλόκ) καὶ θὰ τὴν τελιώνει ἔπειτα ἀπὸ τις ἔξη.
Πῶς κάθε βουλευτὴς θὰ θυσιάσῃ ἐφίτος τὸ μιστὸ του.
Πῶς τὸ παράδειγμα θὰ τὸ δώσῃ ὁ Καραπάνος, ὁ Σκουζὴς, ὁ Ντεληγιώργης κ' ἕνα δυὸ ἄλλοι ἑκατομμυριοῦχοι.
Πῶς οἱ στρατιωτικοὶ τῆς Βουλῆς θὰ πᾶνε στὰ τάγματα τους νὰ γυμναστοῦν.
Πῶς τὸ παράδειγμα θὰ τὸ δώσουν οἱ παλιὰράδες Σμολένσκης καὶ Λιμπρίτης.
Πῶς θὰ γίνουνε μεγάλες συνεισφορές.
Πῶς ἀμέσως θὰ γίνῃ πατριωτικὴ ἐπιτροπὴ νὰ τις συλλάβῃ.
Πῶς τὰ προνόμια τοῦ γραμματέα τῆς ἐπιτροπῆς θὰ τ' ἀναλάβῃ χεῖρμα ὁ Δροσίνης.
Πῶς ὁ Καλαῖης θὰ μᾶς κάνει τὴ θυσίαν νὰ σιωπᾷ.
Πῶς κάθε φοιτητὴς θὰ θυσιάσῃ τὸ τάβλι καὶ θὰ πάρει τὸ τουφέκι, ὅπως ἡ νεολαία τῆς Βουργαρίας.
Πῶς ὅλοι αὐτοὶ προτιμοῦν νὰ μᾶς δοῦν δαούς μας ἀψηλὰ κρεμασμένους παρὰ νὰ χαλάσουν τὸ κέφι τους.
Πῶς τοῦ κάκου νὰ λέμε περισσότερα, γιὰτὶ δὲν ὠφελεῖ.

Γ λ ω σ σ ῖ τ σ α.

νω τῆς τὰ γλαρά του μάτια, θελοντάς, θαρρεῖς, μὲ τὴ ματιά του νὰ τὴ μαγέψῃ, κ' ἕνας βαρὺς ἀναστεναγμὸς ξέσπασε μέσ' ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια του—ἀνάχ!

Ἡ κερὰ Λενιώ τὸν κύταξε ἀνήσυχος· σφίχτηκ' ἡ καρδιά τῆς, μὴν τὸν πιάσῃ τὸ ἀμίλητο, καὶ ξεροκατάπινε σὺν τὸν ψάλτη πού 'χασε τὸν ἦχόν του...

—Δὲν εἶνε πολλὰ, νὰ σὲ χάρῳ—ψιθυρίζει, σιμόνοντας γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ τὴν πόρτα—δὲν εἶνε πολλὰ, ἂν δὲν τὰχῃς ὅλα, δὸς μου τὰ μισὰ τοῦλάχιστο καὶ τὰλλα...

Δὲν πρόφθαε νὰ τελειώσῃ τὸ λόγο τῆς· πετάχθηκε ὁ Λιάς μπροστὰ σ' τὴν πόρτα καὶ μὲ πολὺ λαχτάρα τῆς φώναξε, ἀνοίγοντας τὰ χεῖρά του, σὺν νάθελε νὰ τὴ σφιχταγκαλιάσῃ:

—Ἀνάχ! Κερὰ Λενιώ μου χρυσή, κερὰ Λενιώ μου ἀσίκησα, μ' ὅλα σου τὰ οὐδόντα! Γιὰ τ' ἀσημένια σου μαλλιά τὸ νοῦ μου τόνε χάνω!

—Μπα! Χιστὸς τσὲ Παναγιώ! Μπρὲ παχυνίδα θὲς μ' ἐμένανε, γρηᾷ γυναῖκα; ντροπὴ σου!

—Κερὰ Λενιώ μου μάθε το! μ' ἀρέδουν ὅλες οἱ γρηῖς, μὰ χάνομαι γιὰ σένα!

—Μπα, κακὸ νὰ σοῦρῃ, τρισακάταρτε! Κρίμα τὴν ὑπόληψιν πού σοῦχα...

—Χάρῳ το γὼ τὸ στόματάκι σου, πού 'νε.. σὺν ξεράμμενο τριαντάφυλλο! Χάρῳ τὰ τὰ ματάκια σου,

ΤΟ ΑΠΟΚΡΥΦΟ ΔΡΑΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΔΡΩΝ (*)

«Κάποιος κρατεί μια Λοιδωριά,
τέφορισμένο δένδρο»

Α. ΒΑΛΛΑΩΡΙΤΗΣ

Δ

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Του βασιλείου των φυτών στερνή κληρονομία
σείς άνθρωποι έκδηλωσι της Παντοδυναμίας,
σείς που άδωα έλάβατε άπ' τη ζωή στοιχεια
και δόλο να μη κρύβετε και ποθο άμαρτίας,
την τίμια παράδοσι κρατήσετε και τώρα
και να μη δώσετε ποτέ σταυρού, θανάτου δώρα.
Ίδετε μäs άρνθήκαν και ψεύγουν τρομασμένα
τά γένη όλα των πουλιών, κι άν άληθέτη ή ήμνη,
ώ τότε το χειρότερο δεν μäs πλινδιάζει άγρίμι!
Ποιός ποταμός θα κυλισθώ σε δένδρα άφορισμένα;
ποιός οδοιπόρος σε σκιά θα στέρξη να καθίση,
και με καρπούς την πείνά του, θα βουλνθώ να σβήση;
Έμάθατε τη θλιβερή μεγάλη ιστορία.
Πώς να το είπω; Γνωρίζετε πως θα γενή ή θυσία
Έκείνου, που ήτο...

Η ΔΡΥΣ

Μοναχογυιός ξανθός και βασιλόπουλο,
των ουρανών το αιώνιο καμάρι,
έξουσε ώσαν νάρκισσος άμραντος,
σαν άνθισμένο τρυφερό βλαστάρι.
Κι όμως καλός, έδω για την άγάπη μας
σώμα θνητό ήθέλησε να πάρη,
να μαρτύρ'ς τη γή σαν φύλλο κίτρινο,
να πέση χάμω άναίσθητο κουφάρι..

Η ΣΜΥΡΝΑ

Θυμώμαι μίαν ήμερα
για δώρο μ' είχαν πάγει
άπ' την Περσία πέρα
ς τη γέννα του οι μάγοι.
Συμβολίζα ό,τι εκλήθη
να κλίνη έμπρός'ς τον χρόνον
θνητός πως έγεννήθη
με πάθη και με πονο.

Η ΔΡΥΣ

Ή γή μας σαν έγνωρίσε άπ' τα λογια του
των ουρανών το αιώνιο καμάρι,
ζηλοτυπη καλεί να τον σταυρώσουμε
ξεχνώντας τη μεγάλη του τη χάρι

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Ό κόσμος δεν ένοησε πως μνη τον ή κακία

(*) Κομμάτι από μεγάλο άνέκδοτο ποίημα.

που με σπάζουνε..

—Παληάνθρωπε! αλήθεια κι' άπ' αλήθεια!
Μπρέ θα μου πληρώσης τα νοίκια ή όχι;

Τό λίγο αίμα της κεράς Λενιώ μαζεύτηκε στο
κεφάλι της να την πνίξη, θόλωσαν τα μάτια της
και μια τρεμούλα κλόνιζε το μυτερό της το σαγόνι.

—Κερά Λενιώ μου, είκοσι χρόνια είσαι χήρα, εί-
κοσι χρονώ φιλιά στερήθηκες...

—Κακή ψυχή σου μέρα! Άνοιξε την πόρτα να
φύγω! Έλα γλήγωρα! πανάθε...

Πάνω στο μα ένα μάτς κόλλησε στο στόμα της.
Πρίν προφτάση να σαλέψη, τα γέρικα κόκκαλα της
βρεθήκανε στην άγκαλιά του 'Ηλία φυλακισμένα' έρ-
ριξε πίσω το κεφάλι της και λύθηκε το άσπρο της
φακιόλι, άφηνοντας τις άνάριες τριχούλες της να πέσου-
νε σαν πέπλο στο ζαρωμένο πρόσωπο. Γούρλωσαν τα
μάτια της, βγήκαν, θάρεις άπ' τις φωλές τους τρο-
μαγμένα, και κρεμασθήκανε τα σουφρωμένα χείλια, δεί-
χνοντας ένα δύο στραβά και μακρουλά δόντια π' ά-
κόμα της μένανε...

—Προφτάστε Χριστιανοί! προφτάς...

—Έξηντα δραχμές σου χρωστώ, κερά Λενιώ,
έξηντα φιλιά θα πάρης, έτσι, μα τη χάρη του 'Ε-
ρωτα!

Και κάθε καινούριο φιλιό λoχταριστό από τάλ-
λο κολλούσε στα μάγουλα, στη μύτη, στα μάτια,

θα μέγα... μέσ' στο μνήμα του δεν μπαίνει ή άθα-
[νασία.

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Λοιπόν γι αυτό σάς κάλεσα, μήπως κανένα λείπει:

ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ

Όλα μäs έφεραν έδω

ή ίδια λύπη.

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Πούναι ή Συγκιά να την ιδώ;

Η ΝΑΡΔΟΣ

Την ξήρανεν ό Κύριός μας!

Χωρίς καρπό, καλώς δεσμο
την έθρηκε, σαν τους ανθρώπους
που ζούν χωρίς προορισμό.

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Μικρό σημάδι δείκνεις μεγάλης τιμωρίας!

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Πούναι ή Ίτιά; μη κρύφθηκε με πόθο άμαρτίας;

Η ΝΑΡΔΟΣ

Κεϊ'ς το ποτάμι σαν περνούσε,
άπό την λύπη την πολλή
κρεμούν τα κλώνια της σαν δάκρυα
μέσ' στο νερό που την φιλεί.

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Βλέπω πως άπ' το κράτος μου κανένα σας δεν λείπει.

ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ

Όλο μäs έφερε γοργά

ή ίδια λύπη.

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ

Τότε ακούστε την πικρή ιδέα που με δέρνει
και μέσ' 'ς το πνεύμα μου γυρνά σαν μύρη πετα-
[λούδα.

έδω μαζί μας κρύβεται κ' εκείνο όπου φέρνει
την προδοσία!

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Κι ό Χριστός μαζί 'χε τον 'Ιούδα.

Η ΝΑΡΔΟΣ

Πωπώ! τι μαύρη άπιστία,
τι γενναία κακή, ήρική!
όλη πως τρέμω σαν καλάμι
που χάνη ή κολασι άνοικτή!

Ο ΚΕΛΡΟΣ

Ταξιδιάρικα άγέρωχα πλάτα
τα κλαδιά μου τ' άνίκαντα κάνουν..
προτιμώ 'ς τη φωτιά να πεθάνουν,
μα σταυρού να μη γίνουν αίτια.

Η ΕΛΑΤΗ

Στης κορφές μου ως κρεμάσουν στολίδια,
ή χαρά Χριστουγέννων να γίνω..
μα εκεί τα κλαδιά μου δεν δίνω
τη χαρά για νη πνίξουν σαν ήλδια

Η ΜΥΡΙΚΗ

Άχαριστία, άν ήσο μελανό σημάδι
το γένος των ανθρώπων μαύρο θα είχες κάνει..
'ς της έρημιας του Σινά λαό έναν πλάην

να τρέφα με το μάννα μου πρωτ και βράδυ
μα διάταξε ό καλός θεός για να τον δώση,
κι αυτός τον γυιό του θέλει τώρα να σταυρώση!

Ο ΛΙΒΑΝΟΣ

Είν' ό υιός Θεού Θεός, θ' άναστηθώ!

Λιβανωτός και ήμνος μόνο του άξίζει

Ο ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Λιγάκι έδω 'ς τη γή νεκρός θα κοιμηθώ.

την δοξα του να δείξω έμένα προορίζει.

Η ΠΑΣΧΑΛΙΑ. Τρελλή θ' άνθίσω

και θα σκορπίσω

μύρο 'ς τη γή.

Τό Πάσχα δπου

ό υιός του ανθρώπου

Θεός άπό το μνήμα του θα βγή.

Ο ΦΟΙΝΙΚΑΣ Τάχα ποιά είναι, θα το βρώ;

ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ Όλα μäs έφεραν έδω

ή τιμή! Ποιά είναι;

Η ΚΟΥΦΟΕΥΛΙΑ. Και ή όργη! όργη μου γίνε

ή τιμωρία του ή πρώτη,

τον μαύρο 'Ιούδα τον προδοτή

να τον κρεμάσης 'ς τα κλαδιά μου!

Η ΝΑΡΔΟΣ Τι άκούω; Φθάνουν, συμφόρα μου!

Ε'.

Σήμερα μαύρος ουρανός! Φανήκαν δάδων φώτα,
άγριες σκιές, λαμψή χαλκού πνιγμένα 'σε όλων όλο-
—Να ή σκιά που ή κολασι θα κρύβη δίχως άλλο—
Και για τα δένδρα έφταναν τα βήματα τους πρώτα.
Βουδά αυτά άπό καρωμα φόβου ψυχρού άπομένουν,
τη μυρωδιά τους χανουνε, δε κλαίνε και δεν στένουν,
ή Ναρδος δεν μοσχοβολά, δεν έχει ό Φοίνις χρώμα.
Κι όταν οι μαύροι άμαρτωλοί έφθασαν κοντά τους,
και θέλουνε το ξύλο τους κι άγγίζουν τα κλαδιά τους
ρίχνουν τα φύλλα κίτρινα και τους καρπούς των
[στρώμα

ξεραίνονται και πέφτουνε κουφάρια τα κλαδιά τους.

Μα το Καλάμι εύρηκαν όρθο και το άρπαζουν

σκήπτρο για περιγέλασμα, γιάκάνθινο στεφανί

έκει μα 'Αγρυ ζιζιφιά 'ς το πλάι του που έφανη.

Και την προδοτήρα Λοιδωριά για τον σταυρό έτοι-

μαζουν

Και 'ς του Χριστού πούχαν μαζί τη φορτωσαν τον

[ώμο

και μ' άγωνία τον σέρνουνε 'ς του Γολγοθά' τον δρομο.

ΚΩΣΤΑΣ Σ. Γ.

Τέλη του Μαρτίου θα έκδοθώ Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

«ΤΟ ΚΡΑΣΙ»

Βιβλίό που γράφει για την τέχνη της κατασκευής του
κρασιού και θα πουλιέται δραχ. 4.

Άλλ' όσοι στείλουν τον μήνα αυτόν, τρεις δραχμές
(κι' άπ' το έξωτερικό φρ. 3).

Στέν κύριον Κ. Έλευθεροδάκη, Διεθνές και Γαλλικό
βιβλιοπωλείον (Πλατεία Συντάγματος).

Ή στον κύριον Ι. Κολάρο, βιβλιοπωλείον Έστίας όδδς
Σταδίου.

Θά λάβουν το βιβλίό στην τιμή αυτή και χωρίς να πλη-
ρώσουν ταχυδρομικά.

στο κούτελο, στο σέβρο, όπου λάχαινε, με της άσ-
τραπής τη γρηγοράδα... Τώρα οι άσπρες τριχούλες
χυθήκανε γύρω, σαν πόλκα, σχηματίσανε άφέλειες,
άρχισαν στα τραβήγματα που και που και να μαδάνε!
Εσεχίσθηκε ή τραχηλιά της, ξεγυμνώθηκε ό λαιμός
και κουστοφανήκαν τα στήθεια, σαν ζαρωμένες..
πεπονόφλουδες! Τόνα κατάρη της πετάχθηκε μακρηά,
άφινοντας μισοβγαλμένη και τη κάλσα. Όλόρθιος
ό 'Ηλίας σήκωσε ψηλά τη γρηά, σαν μωρό, και της
φιλούσε το κουτρούφι!

—Κοντεύουμε να ξεφλήσωμε, κοντεύουμε, τσιγκί-
δα μου δροσερή, που στην καρδιά μ' άγκύλωσες!

Μα ή δόλια ή γρηά δεν κραίνει πιά, δεν σα-
λεύει, σωριάσθηκε σαν σκέλεθρο στην άγκαλιά του
χάρου της 'Ηλίας. Αύτός κοντοστάθηκε, κύτταξε τα
μάτια της τα νεκρωμένα, κύτταξε το στόμα, που
σαν παρόλυτο έχασκε, και τα χρειάστηκε. Άφησε
άμέτως κάτω τη γρηά και με τρομάρα την κουνού-
σε και της φώναζε:

—Κερά Λενιώ, ή κερά Λενιώ! Βρε φοβήθηκες
κουτή, τα χώρατά μου; κακό, θάρρεψες, πως θα
σου 'κανα; κερά Λενιώ μου! Ξύπνα να σου δώσω τα
μηνιάτικα... Μπα! δεν κουνιέται, δεν κρένει, μπας
και πέθανε;

Ή σκέψη αυτή στ' αλήθεια τον έτρέλλανε. Δεν
είχε ποτέ περάσει από το μυαλό του πως μια γρηά

μπορεί να κακαρώση με τα φιλήματα, σαν να της
δώσανε φαρμάκι! Πεταχθήκε στην αλλη τρομαγμέ-
νος και άρχισε να φωνάζη όσο μπορούσε δυνατότερα:

—Γεωργάκη! κύρ Άποστόλη, κερά Νικόλενα!
τρέχετε, για το Θεό, κι' ή κερά Λενιώ λιγοθύμισε
στην κάμαρά μου... Βοήθεια!

Όλοι μαζευτήκαμε άμέσως στην κάμαρα του
'Ηλίας, πούχε γίνει του σπιτιού μας το θέατρο. Ή
δόλια ή γρηά, μέσ' στις άλλες τις μπομπές της,
είχε γίνει λούτσα, σωστή βρεμμένη κότα, γιατί στην
τρομάρα του ό Λιάς όλόκληρο σταμνί νερό της έχυ-
σε για να ξελιγοθυμίση!

—Γρήγορα λικουρακνόμενο!—φωνάζει ή κερά Νι-
κολάκενα.

—Καμμένο φτερό στη μύτη της και γαργαλατέ
της την πατούσα—διατάζει σοβαρά ό κύρ Άπό-
στολος.

—Πως της ήρθε, βρε παιδί, της κακομοίρας;

—Έξρω κι' εγώ ό άμοιρος! ήρθε να μου ζητήσει
τα νοίκια και 'κει που κουβεντιάχαμε, κέτι μαλιστα
της χωράτευα, κιτρίνησε, την έπιασε μια τρεμούλα,
και σωριάσθηκε λιγοθυμισμένη κατάχαμα... Ά! να!
δόξα τω Θεώ! άνοίγει τα μάτια της, θα της περά-
ση, δεν είναι τίποτα!

Άλήθεια ή κερά Λενιώ άναστέναζε βαθεία, σαν

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξω-
τερικό Δρ. 10

10 Λεπτά το κάθε φύλλο Λεπτά 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στα κιάκια της Πλατείας
Συντάγματος, Ομονοίας, Υπουργείου Οι
κονομικών, Σταθμού Τροχιοδρόμου (Ο-
φθαλμιατρείο) Σταθμού ύπογειου Σιδηρο-
δρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαρρή
(Πλατεία Στουρνάρα, Έξαρχεια) και στο
βιβλιοπωλείο «Έστίας» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή του πληρώνεται μπροστά
κ' είναι για ένα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΚΑΘΕ ΡΩΜΙΟΣ

κάθε άνθρωπος που έχει μάτια για να βλέπει
τά χάλια μας κ' έχει πόθο ιερό στη ψυχή του
να ιδεί μια μέρα την Ανάσταση του Έθνους
μας, τέτοια προσευχή πρέπει να κάνει σήμερα,
στη μεγάλη γιορτή της χριστιανοσύνης :

— Χριστέ μου, Σὺ που τυραννήθηκες τό-
σο, όπως τυραννιούνται ὅλοι οἱ μεγάλες ψυχοί
που ἀφιερώνουν τὴ σκέψη καὶ τὴ ζωὴ τους στὸ
γενικὸ καλὸ — Σὺ που ἐχλευάστηκες ἀπὸ τὸν
ἀμύαλο καὶ φανατισμένον συρφετό, όπως χλευά-
ζονται ὅλοι που ζητοῦνε νὰ τὸν σώσουν—Σὺ
που ποτίστηκες ξεῖδι καὶ χολή, όπως ποτίζου-
ται ὅλοι που χορταίνουν μετὰ τὸ μάννα τῆς με-
γάλης ψυχῆς τους τὸν λαίμαργο δόλο—καὶ Σὺ
που ἀναστήθηκες γιὰ νὰ ποδίσῃς πῶς ἀθάνατη
εἶναι ἡ Ἰδέα,

Βόηθα νὰ ἰδοῦμε καὶ μετὰ αὐτὴ τὴν Ἀνά-

νάχη μεγάλο βάρος στὴν καρδιά της, τέντωσε τὰ χέ-
ρια της καὶ ἀνοίξε στὸ τέλος τὰ μάτια, κυττάζοντας
γύρω της σαστισμένα. Τῆς δώκανε νὰ πῇ λίγο νερό
μ' αἰθέρα καὶ τὴν τριψάνε στὰ χέρια, στὴν καρδιά,
στὸ κούτελο μετὰ ροδόξυδο. Ὁ Ἡλίας, τότε δὲν ἔχασε
τὸν καιρὸ του· ντύθηκε βιαστικά, ὅσο νὰ πῇς κρεμ-
μίδι, καὶ μάζεψε τὰ βιβλία του καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχε
καλλίτερο σὲ μιὰ βελίτσα. Δὲν τὰ βίλεπε πολὺ καθαρά
τὰ πράγματα καὶ ἤθελε νὰ εἶνε ἕτοιμος γιὰ κάθε ἐν-
δεχόμενο.

—Τὶ καμαρώνουμε τώρα; βοήθατε νὰ τὴν πᾶμε
σιγὰ σιγὰ στὸ κρεββάτι της, νὰ ἡσυχάσῃ—εἶπε ὁ
κύριος Ἀπόστολος, ποῦκανε πάντα τὸν ἀρχηγὸς αὐ-
τὴς τὴς περιστάσεις.

—Ὅχι, ὄχι! εἶπε σιγανὰ ἡ γρηῃ, ποῦ ἦρθε πᾶ
κατάκλα στὸν ἑαυτὸ της. —Δὲν φεύγω ἀπὸ δ'ὼ ἂν
δὲν μοῦ ἀδλιάσῃ τὴν κάμαρα αὐτὸς ὁ ἀντίχριστος, τὸ
θερίο τὸ ἀνήμερο!

—Τὶ τῆς ἔκανες, μωρέ, τῆς γρηῃς, χαντακω-
μένε;

—Ἐγώ, ἐγώ; μάρτυρας ὁ Θεός...

—Φτοῦ νὰ χαλῆς, μακαρά, ποῦ τολμάς καὶ πι-
άνεις τ' ἄγιο τ' ὄνομά του! φώναξε ἡ κερά Λενίφ
μετὰ θυμό, δίνοντας πέντε φάσελα στὴ μούρη τοῦ Ἡ-
λίου.

σταση καὶ νὰ χαροῦμε τὴ ζωὴ τῶν ζωντανῶν
ἀνθρώπων.

Χρόνια καὶ χρόνια σκεπάζει τὸ μνημεῖο μας
ἡ βαρεῖα πέτρα ποῦ τὴν ἐκύλισαν ἀπάνω του οἱ
Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τοῦ σχολαστικι-
σμοῦ, ποῦ θέλουν νὰ μιλάνε σὲ ψόφιους ἄν-
θρώπους καὶ τρέμουν τοὺς ζωντανούς, γιὰτὶ δὲ
μποροῦν νὰ τοὺς ξεγελάσουν καὶ νὰ τοὺς πα-
ρασύρουν μετὰ τὴς ἀδειανὲς ἀπὸ νόημα κουδέντες
τους.

Μούδιασε τὰ χέρια τῶν δασκάλων ποῦ νὰ
μὴ μποροῦν νὰ γράφουν πᾶσα μέρα τὴ καταδί-
κη μας καὶ παράλυσε τὴ γλῶσσα τῶν βουλευ-
τῶν μας ποῦ νὰ μὴ μποροῦν νὰ μᾶς παίρνουν
ταῦτιά μας μετὰ τὴς ἀνοησιῶν τους.

Βγάλε μας ἀπὸ τὸν μεγάλο λάκκο τῆς
Ψευτιάς ποῦ βρισκόμαστε σήμερα καὶ φέρε μας
στὸν Παράδεισο τῆς Ἀλήθειας. Μετὰ τὸ Φραγγέ-
λιο στὸ χέρι διώξε τοὺς βρωμεροὺς καπηλούς
ποῦ μετέβαλαν τὸν εἶκον τῆς Ἰδέας σὲ οἶκο
Ἐμπορίου. Ξέσκισε τὰ ράσα ἀνάξιων κληρικῶν,
μάτωσε τὴ ράχη ἀσυνείδητων πολιτικῶν, ξερ-
ρίξωσε τὴ γλῶσσα λαοπλάνων ρητόρων, βγά-
λε τὸ λαρῦγγι ἐθνοχτόνων δασκάλων καὶ καθά-
ρισε τὴ μικρὴ αὐτὴ γωνιά τῆς γῆς, —ποῦ τὴ
βαραίνει, θαρρεῖς, κάποια μεγάλη θεικὴ κατάρ-
α—ἀπὸ ὅλα τὰ ζιζάνια τῶν ἀγρῶν καὶ ἀπὸ ὅλα τ'
ἀγκάθια ποῦ πνίγουν κάθε σπόρο ἀλήθειας ποῦ
ριχτῆι στὸς κόλπους της καὶ δὲν τὸν ἀφίνουν
νὰ γονιμοποιηθῇ καὶ νὰ βλαστήσῃ.

Ναί, Κύριε. Σὺ ποῦ ἀνάστησες τὸ Λάζαρο,
κάμε νὰ ἀναστήθῃ καὶ μετὰ καὶ νὰ προσκυνή-
σουμε τὴν Ἰδέα ποῦ χρόνια καὶ χρόνια τώρα
κάθεται λυπημένη στὴ βαρεῖα πέτρα τοῦ τάφου
μας καὶ καρτεράει μιὰ τέτοια Ἀνάστασι.

ΣΠΑΡΑΧΤΙΚΩΤΑΤΟ

τὸ Μεγαλοδευτεριάτικο τῶν «Καιρῶν» ἄρθρο. «Οἱ
ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ»—γράφει ὁ κ. Κανελλίδης—
εἶδον εὐκαιρίαν, ἐκ τῶν μεγάλων ὀρθοσκευτικῶν ἐορ-
τῶν, νὰ θεοκαπεύσωσι τὴν ἐνδοτικὸν ροπήν των πρὸς
τὴν ὀκνηρίαν».

Καὶ ἐξακολουθεῖ τὸ ἄρθρο τοῦ σὲ τέτοιο σπα-
ραχτικὸ τόνο, ποῦ δὲν μπορεῖς, ὅσο ἀναισθητός κι' ἂν
εἶσαι, νὰ κρατήσῃς τὰ δάκρυα.

Ἀκούτε καὶ ; Νὰ ραχατεύουν οἱ βουλευταὶ ! Καὶ
τότε τί θὰ γίνη τὸ ἔθνος, ἂν σταματήσῃ, ἔστω καὶ
δεκαπέντε μέρες, αὐτὴ ἡ λογοφάμπρικα;

Οἱ διάφοροι κ. κ. Κανελλίδηδες ἔχουν δικίον νὰ
κλαῖνε καὶ νὰ πελπιζοῦνται γι' αὐτὸ τὸ ραχάτι. Ὑ-

—Τὶ σοῦ 'κανε, κερά μου, αὐτὸς ὁ θεομπά-
χτης;—ρώτησε θυμωμένος ὁ κύριος Ἀπόστολος, μετὰ
κύτταξε στὰ πόδια καὶ τὸν Ἡλίου, μὴν ἐτοιμάζε τὸ
γρόθο του.

—Ἀχ! τί νὰ σὲ πῶ, βρε παιδιά μου, καὶ τί
νὰ σὲ μολογήσω, ποῦ μέσ' στὸ Ἅγιο Δεκαπέντε
γρηῃ γυναικὰ κολάσθηκα. Νὰ δώσῃ ὁ Θεός, μπρέ, νὰ
ρέψῃς, σὰν τὸ σκυλὶ τὸ ψωριάρικο... Ἀἴντε καὶ θὰ
με θυμηθῇς! Ἀν εἴσατε χριστιανοὶ διώχτε τον, διώ-
χτε τον γρηῃ γρηῃ τὸν Τουρκλά, ποῦ μοῦ γρουσουζέ-
ψε τὸ σπῆτι!

Ἐτρεψε σὰν τὸ ψάρι ἡ γρηῃ καὶ τὸ χροῖμα της
ἄλλαξε σὰν νὰ θέλε νὰ λιγοθυμίσῃ πάλι. Ἡ Νικολά-
καινα, ποῦ ἐξυπνῆ ἀπ' ὅλους, ἔστειλε καὶ φώναξε ἐν'
ἀστυφύλακα, γιὰτὶ ἔβλεπε τὴς μπερδεψιῆς καὶ συλλο-
γιζότανε πῶς μποροῦσε νὰ πῇ καὶ ξύλο. Ἀμα ἦρθ'
ὁ ἀστυφύλακας πῆρε ἀμέσως ἡ γρηῃ κουράγιο καὶ
τοῦ φώναξε, δαχτυλοδείχνοντας τὸν Ἡλίου ποῦ ἐτοί-
μαζε ὁλοένα τὰ πράγματά του.

—Παιδί μου! νάχῃς τὴν εὐχή μου, αὐτὸν τὸν
κρεμνταλά νὰ τὸν βγάλῃς ἀπ' τὸ σπῆτι μου, νὰ μὴν
τὸν ἀφήτῃς οὔτε μιὰ στιγμὴ, καὶ νὰ τοῦ κρατήσῃς
τὴν κασέλα τοῦ ὅσο νὰ με πληρώσῃ...

—Ὅχι τὸν πᾶω, κερά, στὴν ἀστυνομία, νὰ ἰδοῦ-

πάρχουν ὅμως καὶ μερικοὶ ποῦ τὸ θέλουν αἰώνιον αὐτὸ
τὸ Κοινοβουλευτικὸ ραχάτι, γιὰτὶ πιστεύουν πῶς ὅ-
ταν ραχατεύουν οἱ βουλευταὶ, τὸ ἔθνος ἐργάζεται.

ΕΝΑ ΑΣΤΕΙΟ

ἐπεισόδιο θὰ σὰς διηγηθῶμε γιὰ νὰ γελάσετε καὶ
λόγου σας, ὅπως γελάσαμε καὶ μετὰ. Ὁ «Νουμάς»
εἶχε δημοσιεύσῃ κατὰ γνωστοποιήσεις τῆς Ἐθν. Τρα-
πέζης κ' ἔστειλε τὸ περασμένο Σάββατο νὰ πληρω-
θῇ. Ὁ κ. Παπαγεωργίου ἐπιθεώρησε εὐγενέστατα
τὴν ἀπόδειξη, ὁ Ὑποδιοικητὴς κ. Βαλαωρίτης τὴν
ὑπόγραψε χωρὶς καμμιὰ ἀντίρρηση καὶ ὁ ὑπάλληλός
μας τὴν πῆγε στὴ θυρίδα 29 γιὰ νὰ πρωτοκολληθῇ.

Στὴν θυρίδα ὅμως αὐτὴ βρίσκεται, σὰν σὲ κλου-
βὶ μέσα, ἓνα λεοντάρι τῆς Καθαρεύουσας, ὁ κ. Περ-
σάκης, Περισιδάκης, Περσιάνης—δὲν τὸ μάθαμε κα-
λὰ τὸνομά του—ποῦ μὲλις πῆρε τὴν ἀπόδειξη στὰ
χέρια του καὶ εἶδε πῶς εἶναι ἀπόδειξη τοῦ «Νου-
μάς», τὴν πέταξε στὰ μούτρα τοῦ ὑπάλληλου μας κ'
ἔβαλε τὴς φωνές :

—Σὲ προδότες δὲν πληρώνω ἐγώ ! Αὐτοὶ εἶναι
προδότες καὶ θέλουν νὰ μᾶς χαλάσουν τὴ γλῶσσα!...
Ἀκούτ' ἐκεῖ ἀδικαντροπία, νὰ τολμάνε νὰ μπκίνουν
καὶ στὴ Ἐθνικὴ Τράπεζα !...

Ὁ κύριος τῆς θυρίδας 29, βλέπετε, πῆρε τὴν
Ἐθνικὴ Τράπεζα γι' Ἀκαδημία. Εἶναι νὰ μὴν γε-
λάσῃ κανένας μετὰ τὰ τέτοια καμώματα ;

Τ' ΑΡΘΡΑ

κ' οἱ περιγραφὲς ποῦ δημοσιευτήκανε αὐτὲς τὴς μέ-
ρες στὴς περισσότερες Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες γιὰ τὰ
πάθη τοῦ Χριστοῦ ἀπόδειξαν πῶς τὸ ρεπορτάζ στὸν
τύπον μας ἔχει προχωρήσει παραπολύ.

Ὁλ' ἔοι ρεπόρτερ πῆραν συνέντευξη μετὰ τὸ Εὐαγ-
γέλιο κι' ὅλοι λίγο πολὺ μᾶς. . . ἄλλαξαν τὸν Χριστὸ
μετὰ τὴ περιγραφὴ τους. Μόνον ὁ κ. Ἀργυρογλοῦς δὲν
καταδέχτηκε νὰ πάρῃ συνέντευξη, γιὰτὶ βρῆκε κα-
λύτερο, ἀφοῦ εἶναι κριτικός, νὰ τὸ κρίνῃ τὸ δῆμα
τοῦ Γολγοθᾶ.

Ὁ καθένας μετὰ τὴν εἰδικότητά του, εἶπαμε.

τί τρέχει—εἶπ' ἐκεῖνος μ' ἓνα καμάρι τόλιγώτερο εἰ-
σαγγελλέει!

—Ὅχι, ὄχι, γιὰ τὸ Θεό! δὲν θέλω νὰ γίνη σού-
σουρο! Πῶ πῶ, ρεζιλίκια πράγματα, τώρα στὰ γερά-
ματα! Πῶ, πῶ! Τὶ ἔπαθα ἡ ἀραχλὴ! Κακόμοιρε ἀν-
τρα !

—Μὰ τί θὲς λοιπὸν νὰ γίνη, κερά μαννούλα; τί
με κουβαλήσατε δ'ὼ πέρα;

—Βρε παιδάτι μου, δὲ θέλω τίποτε ἄλλο πα-
ρὰ νὰ ἀδειάσῃ τὴν κάμαρα καὶ νὰ μοῦ ἀφήσῃ ἀμνά-
τι τὴν κασέλα του, ὅσο νὰ με πληρώσῃ. Δὲν εἶνε
γιὰ μένα ἀνάκρισις καὶ φασαρίες καὶ μπομπές, τώρα
τὰ γεράματα! Ἄστε τον νὰ πᾶ στὴν κατάρ-
α μου καὶ ὁ Θεός ἔς τὸν κρίνῃ!

—Τὶ λὲς ἐσύ, μωρὲ τραγόπαπα;—εἶπε ὁ ἀστυ-
φύλακας, ἀγριοκυττάζοντας τὸν Ἡλίου.

—Ἐγὼ σὰν δὲ με θέλουνε δὲν τοὺς προσκυνᾶω;
Ἀγάπη μετὰ τὸ ζόρι γίνεται;

—Ἀχ! μωρὲ τουρκλά, ποῦ νὰ δώσῃ ὁ Θεός νὰ
πῇ ἀπὸ φάουσα ἡ γλῶσσά του!

—Σὰν δὲ με θέλουνε, φεύγω! Νὰ ἡ κασέλα... ἔς
τὴν κρατήσῃ ὡς νὰ φέρῃ τὰ λεφτά. Εἶμαι τίμιος ἀν-
θρώπος!

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

ΟΙ ΜΑΛΛΙΑΡΟΙ

Δέν είχα την τύχη να διαβάσω την όμιλία του κ. Ξενοπούλου πουθενά ως την ώρα. Διάβασα όμως σ' ένα άρθρο του κ. 'Επισκοπόπουλου, (α' Νέον 'Αστὺ' 11 Φεβρ.), τὰκόλουθα: «Ο κ. Ξενοπούλος έδωκε τὸν όρισμόν του μάλλιάρου, καὶ όμολογού- μεν ότι τὸν εύρίσκομεν πολύ επιτυχῆ. Μαλλιάρόν, «κατὰ τὸν κ. Ξενοπούλον, λέγεται κάθε έργον τέ- λους τὸ όποιον έλέγχει μίαν άποτυχούσαν προσ- πάθειαν πρωτοτυπίας καὶ τελειότητος»

«Αν όμως αὐτός είναι ὁ μάλλιاریσμός, έπρεπε, νομίζω, ναρχίζουμε από τὰ δράματα τοῦ 'Αντι- νιάδου. Καὶ μήτε αὐτὰ. 'Ισως ίσως από τὸ Φωχο- πρόδρομο' ενώ ὁ μάλλιاریσμός αρχίζει από τὸν κα- μένο τὸν Καμπύση, καὶ ποὺ τελειώνει, καλὰ καλὰ δέν ξέρουμε μήτε αὐτοὶ ποὺ τὸν κρίνουν. Π. χ. ὁ κ. 'Επισκοπόπουλος βρίσκει τὸν όρισμό του κ. Ξε- νοπούλου κάπως στενὸ, καὶ γιὰ τὸν τὸν φαρδύνει, βάζει μέσα καὶ τὸν Παλαμᾶ (δὲ συμφωνοῖμε ἐδῶ, μὰ ὅς είναι) καὶ τὸ Μετεργίγγο. Τὸν Ψυχάρη όμως ὅχι. Κι' ἀφοῦ ὁ Ψυχάρης δέν είναι μάλλιάρός, (εἰ- δεμὴ ἂν εἴτανε, δίχως ἄλλο θὰ τὸν ἀνέθερνε ὁ κ. 'Επισκοπόπουλος), πᾶει νὰ πῇ πῶς όποιος γράφει τὴ δημοτικὴ δέν έπεται πῶς είναι καὶ μάλλιάρός, καθως οἱ πῖθ ἀλαφρόμυαλοὶ τσαμπουνίζουν. Ἀφοῦ όμως πάλι δέν έχει τίποτε κοινὸ ἢ γλώσσα μὲ τὸ μάλλιاریσμό, γιατί, —ἀκλουθώντας πάντα τὸν όρι- σμό του κ. Ξενοπούλου, — νὰ μὴ βάλουμε μέσα καὶ τὰ περίφημα «'Αλγη»; Καὶ τέλει, έπειδὴ συζητησὴ δέν έχει πῶς ὅσα έργα φιλολογικὰ καταπιστήκαμε αὐτὰ τὰ έκατὸ χρόνια, ὅς ποῦμε, έλέγχουν ὅχι μίαν, παρὰ χίλιες διὰ άποτυχοῦσες προσπάθειες κτλ., (ἀφίνοντας ἐξ ἑνα Σολωμὸ καὶ δύο τρεῖς ἄλλους), καταντούμε σὲ νόστιμο συμπέρασμα πῶς ὁ μαλ- λιάρισμός είναι ἀρρώστια ποὺ έπιασε πρῶτα πρῶτα μέσα σὲ ἀμέτρητο κοπάδι τῶν Καθαριστῶν, ἐκεῖ νῶν ἴσα ἴσα ποὺ σκίζουνε τὸ λαιμὸ τους μὲ τοὺς μάλλιάρους!

«Ο κ. 'Επισκοπόπουλος όμως μᾶς ξηγᾶει πῶς μάλλιάρᾶ είναι τὰ έργα τὰ όποια τολμοῦν ἀνεπιτυ- χῶς κάτι τὸ νέον, τὰ έργα τὰ ἐπαναστατικά». «Αν τὸ λέει αὐτὸ ὁ κ. Ξενοπούλος ἢ ὅχι, δέν ξέρω. 'Υποθέτω πῶς κάτι τέτοιο πρέπει νὰ εἴπε, ἂν καὶ δέν τὸ ἀναφέρνει ὁ όρισμός του. Προσθέτει ὡς τόσο ὁ κ. 'Επισκοπόπουλος πῶς «έπρεπε νὰ καταταχ- θοῦν μεταξύ τῶν μάλλιάρων καὶ τὰ έργα τὰ ἀπλῶς μὴ έννοούμενα από τὸν πολὺν κόσμον». καὶ γι' αὐτὸ δὲ βάζει μέσα καὶ τὸν Παλαμᾶ καὶ τὸ Μετερ- γίγγο. Γιατί δέν έβαλε μέσα καὶ τὸν Αἰσχύλο καὶ τὸν Γκαίτη δέν ξέρω. 'Ισως έπειδὴ δέν είναι σύγχρο- νοὶ αὐτοί. Ἀγκαλὰ μήτε ὁ Καμπύση, δέν είναι πῖθ σύγχρονος.

—Φτοῦ σου! 'Εχεις τὸ κούτελο καθάρῃ σὲν τὰ ποδαρία της ἢ ὀρνίθα.

«Εἴπαι δὲ πῆρε τὰ μπαγάκια τὸν ὁ Πάτερ 'Ηλί- ας καὶ ξεκουμπίστηκε, μὲ τῆς μπομπῆς τὰ μαντίλια, ἀφίνοντας τὴν κερά Λενιώ τὸ κρυφὸ μαράζι πῶς μόδα της τὰ γερᾶματα... περὰ τρία νὰ φυτέψει κέρ- ατα σὲ τὸ κῶκαλο τοῦ μακαρίτη γέροντος. Μόνον σὲν παπᾶ θὰ ξομολογήθηκε τὸ ρεζιλί: ποῦπαθε μὲ τὸν τραγογέννη 'Εμεῖς δέν ἀκούσαμε ἀπ' αὐτὴ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τῆς κτᾶρες καὶ τὰνάθεματα ποὺ τοῦδινε, ἄμκ μὲ τρόπο φέρναμε τὴν κουβέντα πάνω σὲ πά- θημα της. Μὴ μὲ κολάζετε, φώναζε θυμωμένη, ὁ θε- ὅς ὅς τὸν κρίνει κατὰ τὰ έργα του. 'Εγὼ εἶμαι γρηᾶ γυναίκα καὶ μόνο τὴν ψυχὴ μου πρέπει νὰ συλλογι- ζομαι. —Μᾶ, κερά Λενιώ τζάνουμ δέν μᾶς λῆς σὲ φί- λησε, ὁ μακαρῆς, σὲ τσίμπησε, σοῦπε ἀρσίξικα, τὴ διάλο σουκανε καὶ σὲ πείραξε κατάκαρδα; —Πίσω σέ- χω Σατανᾶ, ἀναθεματισμένε! Κάντε μου τὴ χάρη, ὅρε παιδιᾶ, νᾶφήσετε αὐτὴ τὴ κουβέντα, γιατί θὰ μὲ τρελλάνετε, ἔτσι μὲ τὴ χάρη της Παναγῆς; θὰ μὲ τρελλάνετε!

«Η κατημένη ἢ γρηούλα ἦτανε τόσο ἀγαθὴ, τό- σο ἀγαπητὴ σὲ ὅλους, ποὺ δέν τῆς ἄξιζε νὰ τὴν τυ- ραννᾶμε μ' αὐτὸ τὸ παιχνίδι. Πάψαμε πῖθ κάθε λόγο γιὰ τὸν 'Ηλία καὶ τὰ κατορθώματά του λησμονη-

«Ὅστε ὁ όρισμός του Μάλλιاریσμοῦ ἀκόμα δὲ βρέθηκε, ἐξόν ίσως ἂν ποῦμε πῶς τὰ μάλλιάρᾶ έργα πρέπει νὰ είναι καὶ σύγχρονα. Τότες όμως πρέπει νὰ βάλουμε καὶ τὰ ὁρατὰ ἐκεῖνα ποιητικὰ δηγι- ματα τοῦ κ. 'Επισκοπόπουλου μέσα σὲ ὁἰκκὶ τοῦ μάλλιاریσμοῦ. Καὶ τὸ λέγω αὐτὸ γιὰ νὰ δείξω πᾶλε πῶς μάλλιاریσμός καὶ καθάρια δημοτικὴ δέν πη- γαίνουμε μαζί πάντα, καὶ πῶς μάλλιάρός, καὶ ἀπὸ τοὺς καλούς μάλιστα, είναι ὁ ίδιος ὁ κ. 'Επισκο- πόπουλος.

«'Ισως όμως ὁ κ. 'Επισκοπόπουλος δὲ θέλησε νὰ- νᾶφει τὸ νόμα του ὁ ίδιος. Πολὺ φυσικὸ αὐτό. 'Εκεῖνο ποὺ δέν μοῦ φαίνεται φυσικὸ, καὶ ὅς μὲ συμ- παθήσει, είναι νὰ προστρέχει κάθε λίγο σὲ ξενικά παραδείγματα, καὶ ὅχι μὲ ξένου μάτι, παρὰ μὲ τρόπο ὅς νὰ εἴτανε δικὰ μας, ἢ τοῦλάχιστο ὅς νὰ έπρεπε νὰ είναι δικὰ μας. Νὰ μᾶς φέρνει σὲ μέση λόγου χάρη τὸ Μετεργίγγο, ἄνθρωπο ποὺ ὅταν ὁ τελευ- ταῖος Βορεινός τὸνέ χωνέψει, ὁ πρῶτος δικός μας ἀκόμα δὲ θὰ τὸνέ νοιώθει, καὶ μήτε θὰ τὸνέ νοιώσει ὅς εἶναι ἑστέρος Ρωμῆς, καὶ ὅχι συνεφεσμένος Βορεινός. Τὸ πᾶν μποροῦσε, θαρρῶ, νὰ μᾶς πῇ μὴ καὶ καλὴ ὁ κ. 'Επισκοπόπουλος πῶς ὅλοι οἱ ξένοι γιὰ τὰ μᾶς είναι μάλλιάροι, καὶ θὰ είναι γιὰ πάντα.

Τόσο μάλλιάροι, ποὺ ὁ ὑποφαινόμενος, ὅστερ' ἀπὸ τριάντα ἐπτά χρόνια ζωῇ στὴν Ἀγγλία, βάλ- θηκε τῆς πρῶτῆς νὰ μελετήση καὶ νὰ νοιώσει ἑνα σονέττο τοῦ φίλου τοῦ κ. 'Επισκοπόπουλου Ντάντε Γαβριήλ Ροζέττι, καὶ δέν τὸ κατάφερε! καὶ ὁ λόγος πολὺ ἀπλός. 'Εμένα τὰ ψυχικά μου μάτια είναι συννηθισμένα νὰ βλέπουνε μονάχα σὲ φῶς, καὶ ὁ Ρο- ζέττις ἀπαιτεῖ μάτια συννηθισμένα καὶ σὲ σκοτάδι μέσα νὰ βλέπουνε.

«Ὅστερ' ἀπὸ τέτοια πολὺδαθ διαφορά Εὐρωπαϊ- κῆς καὶ Ρωμαϊκῆς ψυχῆς, μοῦ φαίνεται ὅς χάσο μέρη νᾶραδιάζουμε κάθε λίγο μεγαλόχη ξένα ὀνό- ματα μέσα σὲ ἄρθρα γραμμένα γιὰ νὰ φωτίσουν τὸ ρωμαϊκό κοινόν. "Ἢ τοῦλάχιστο, ἀφοῦ κάμνουν τὸν κόπο οἱ μάλλιάρολόγοι καὶ μᾶς ἀναφέρουν αὐτοὺς τοὺς ξένους, ὅς τὸ κάμνουνε κᾶν ὅπως οἱ Σπαρτιά- τες ἐφερναν Εἰλωτες μεθυσμένους νὰ τοὺς δείξουνε στὰ παιδιὰ τους, καὶ ὅχι πῶς είναι οἱ ξένοι γιὰ κα- ταφρόνῳ σὲν τοὺς Εἰλωτες, παρὰ γιὰ νὰ μᾶς δείχ- νουν τὸ τί μᾶς προσμένει ἂ γυρεῖουμε νὰ τοὺς μι- μηθοῦμε. Καὶ βάζοντας τότες πλάγι τοὺς ὅσους ἔχουμε μάλλιάρους, θὰ μετροῦσαν νὰ μᾶς βροῦνε, μὲ λίγο παρατηρητικόν, πολὺ πῖθ εύκολο καὶ πῖθ ὁσὸτὸ όρισμὸ τοῦ μάλλιاریσμοῦ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ μᾶς έδωκαν, ὡς τὰ τώρα, καὶ θὰ μᾶς ἔλεγαν πῶς «Ο μάλλιاریσμός είναι ψυχολογικὸ πάθημα, ποὺ σύμ- πτωμά του είναι νὰ σκιαζεται ὁ ἀρρώστος μὲ ξένα καλλιτεχνικά έργα, γραμμένα γιὰ ψυχρὴ διαφορετι- κῆς ἀπὸ τῆς Ρωμαϊκῆς ψυχῆς, νὰ φαντάζεται πῶς τὰ νοιώθει, καὶ τέλει νὰ περιγράψει καὶ ὁ ίδιος ξενικά νοήματα κ' αἰσθήματα μὲ ξενικούς ιδιωτισμούς, καὶ μὲ μόνο λέξεις Ρωμαϊκές, εἴτε δημοτικῆς εἴτε καθαρῆς». Α. Ε.

θήκανε. Μόνος ὁ κύρ 'Απόστολος κύταζε μὲ φόβο κα- θε μέρα τὴν κοιλιὰ τῆς κερά Λενιώς, μὴν τύχη καὶ μεγαλῶνε... Εἶχε ἀκούσει πῶς ὁ ἀντίχριστος θὰ γεν- νηθῇ ἀπὸ ένεννηντάρα! Σὲν πέρασε κᾶνας χρόνος καὶ ὁ 'Ηλίας δέν ἐρχότανε νὰ πληρώσει, ἄνοιξε ἢ γρηᾶ θυμωμένη τὴν κασιᾶ του καὶ βρῆκε μέσα δύο τρεῖς ἀλλοξῆς ἀσπρόρρουχα, ἑνα παληοσέντονο, λερωμένο, καὶ κατὶ ἄλλα τιποτένια πράγματα γιὰ πέταμα. 'Ε- τσι νοιώσαμε γιατί τόσο πρόθυμα τὴν ἀφῆς' ἀμκ- νᾶτι ὁ κατέργαρος.

Κάμποσα χρόνια πὸ τότε ὁ Πάτερ 'Ηλίας 'χάθη- κε ἀπ' τὴν Ἀθήνα καὶ κανεῖς μᾶς δέν μπόρεσε νὰ μά- θη ποῖ ἦτανε τὸ τέλος του, φρονίμῃς ἢ ἀποπαλά- θωσε, καλόγερος ἔγινε ἢ φόρεσε σακράκα, πρᾶμμα ποὺ καλλίτερα βέβαια τοῦπρεπε. Πέρσυ, καὶ ποὺ στε- κόμουνε σὲ ὁδὸ ἀφηρημένος, πέρνω σὲ ὁδὸ μου μὴ καρπαζιά, ποὺ μ' ἔκανε νὰ ἰδῶ τὸν οὐρανὸ φροντῆ. Γυρίζω πίσω θυμωμένος καὶ βλέπω πᾶνω μου ἑνα παππάδικο θεώρατο, καλοθερμένο, κοιλα- ρᾶ, μὲ ἀρχοντικὰ ράσσα, π' ἀστράφτανε. Μ' ἔβλεπε μ' ἑνα περήφανο χαμόγελο, λιγάκι κοροϊδαρικό, σὲν νᾶθελε νὰ πῇ: ποὺ νὰ πιστέψης κκῶμοιρε ποῖος εἶ- μαι! Τὸν ἔβλεπα καὶ ἐγὼ μ' ἀπορία, ὅπως διόλου αὐ- τὴν τὴν ὥρα μὴ θᾶνοντας σ' τὸ νοῦ μου τὸ: 'Ηλία.

—Καλὲ Γιώργακη, ἀλήθεια δὲ μὲ θυμάσαι; ἔλεγα-

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— 'Ο κ. Πολέμης ἔβαλε τὰ «Κεῖμήλια» του—ἀλη- θινὰ κεῖμήλια, ποὺ θὰ κατατεθοῦν, τυλιγμένα σὲ μπα- μπακία στῆς βιτρίνες τοῦ 'Ιστορικοῦ καὶ 'Εθνολογικοῦ μουσεῖου.

— Καὶ τὰ «Κεῖμήλια» καὶ ὅλα τᾶλλα τὰ ποιήματα τοῦ κ. Πολέμη είναι σὲν τοῦ κασιᾶ τὸ κεφάλι ποὺ μα- θαίνουμε ἀπᾶνω του τὴν μαρμαρεοσύνη οἱ καινούργοι κρι- τικοί.

— Νὰ σᾶς ἀποκαλύψουμε κ' ἑνα φιλολογικὸ μυστικόν: 'Ο κ. Δακρύων Ραγκαβῆς ἔρχισε νὰ δημοσιεύει στὸ «Χρό- νο» ποιήματα μὲ τὸ ψευδόνυμο «Φημονόη».

— Δὺς ἐδημοσίευσε ὡς τώρα, μὰ τὸ λένε τᾶναθεμα- τισμένα—είναι χειρότερα κ' ἀπὸ τὰ «'Αλγη» του.

— 'Ο κ. Μιστριώτης πᾶει σὲ 'Ιερουσόλυμα νὰ προ- σκυνήσει.

— Φανταστῆτε νὰ γένῃ κανένα θαῦμα καὶ νὰ ἐπιφοι- τήσει τὸ 'Αγιο Πνεῦμα νὰ τᾶλλῃ τὴ γλώσσᾳ του!

— 'Η Πόλη, ποὺ θέλουμε νὰ τὴν ποῦν μερικοὶ 'Ακρό- πολι τοῦ Σχολαστικισμοῦ, μᾶς ἔστειλε μίαν φοβερὴ λέξη τῆς ἐδῶ.

— Τὴν Σύλλογον δηλ. τῶν 'Ερασιμόλων.

— 'Η Πόλη μᾶς ἔχει στείλει καὶ τὸν φοβερὸν κ. Αὐτίκον, ὁ όποιος δέν μποροῦσε παρὰ νὰ εἴναι καὶ πρῶ- δρος τῶν ἐρασιμόλων αὐτῶν.

— Διαβάσαμε τὸ τρομερὸ βιβλίον τοῦ κ. Κούσουλα— ποὺ τόσο τὸ θυμάζει ἢ «'Εσπερινὴ» καὶ ὁ κ. Κουρού- πης—μὰ διαβάσαμε καὶ τὴν φυλλάδα τοῦ Μπερτόδουλου καθὼς καὶ τὸ ἀκόλουθο ἐπίγραμμα ποὺ κάποιος φίλος μᾶς ἔστειλε:

— 'Οποιος διαβάσει μὴ φορᾶ
τὸ λίμπρο σου, κύρ Κούσουλα,
χάνει εὐτὺς τὸ μπουσούλα,
καὶ πέφτει ὅζω μὴ χαρά.
Τὸ τρομερὸ βιβλίον σου
εἶναι σὺστὸ ζουράφι
ποὺ μαρμαρερίζει μάλλιάρους...
—Τᾶς Κουρούπης γράφει.

Ο ΙΔΙΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ Σ. Δ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΟΥ ἀριστοδχου διδάκτορος τῶν Μαθη- ματικῶν

Διὰ τὰς γυμνασιακὰς τάξεις καὶ διὰ τὰς εἰδι- κὰς Σχολὰς Δοκίμων, Εὐελπίδων καὶ Πο- λυτεχνείου.

Ἡ διδασκαλία γίνεται ἐν τῷ 'Εκπαιδευτηρίῳ τοῦ κ. Δ. Μακρῆ (ὅδὸς Πανεπιστημίου), ὅπου εὐγενῶς προσε- φέρη ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως χώρος.

Πληροφορίαι, ὅδὸς Ζωοδόχου Πηγῆς 75, καὶ ἐν τῇ Βιομηχ. Ἀκαδημίᾳ (πλατεία Κάνιγγος).

σες τὸ φίλον σου τὸν 'Ηλία, τὴν 'Εφημερίδα τὸν 'Ο- μηρον, τὴν ἱστορίαν τῆς Κερά Λένης;

—Μωρὲ σ' εἶσαι, πάτερ 'Ηλία; εἰμ' ένθουσια- σμένος ποὺ σὲ βλέπω, γιατί μοῦ θυμίζεις τὰ 'βλογη- μένα' κείνα χρονάκια μᾶς... Κατέβη πάρα κάτω, ἀ- δερφέ, νὰ σὲ φιλήσω!

—'Α ὅχι! Τώρα πρέπει νὰ μοῦ φιλᾶς τὸ χέρι· ἔρεῖς ἔγινε ἡγούμενος σὲ μοναστήρι μου.

— 'Εἴπαι ἔ; ἄμ φυσικὸ πρᾶμμα ἦτανε, ὅστερ' ἀ- πὸ κείνα τὰ τερτίπια ποὺ στὰ νεῖατα σου ἔδειχνες. 'Ε πῶς τὰ πᾶς σὲ μοναστήρι; θαρρῶ τριγύρω, σὲ χωριό, καμμιὰ δὲ βρίσκεται... στείρα γυναίκα!

—'Αστ' αὐτά, κύρ Γεωργάκη! Σὺ βλέπω μάγκε- ψες μὲ γῶ ἔβγαλα γνώση. Οἱ τρέλλες περάσανε. Πῆς μου, σὲ θεὸ σου, πῶς μ' εύρίσκεῖς; δέν ἄλλαξαι; δέν σοῦ ταιριάζει λιγάκι τὸ ... δεσποινίλκι;

—Τὶ νὰ σοῦ πῶ, παππά μου! ὅστερ' ἀπὸ τὴν καρπαζᾶ ποὺ μοῦ 'δωκες βρῖσκα πῶς ἔχεις θεωρία ἐπισκόπου... καὶ χερουκλα μυλωνᾶ!

ΤΕΛΟΣ